

Time : 2 hrs

CODE - TRACER

Mark : 50

- N.B. :-
- i) Answer question 1, 2, 3 and any two questions from the rest.
 - ii) Figures to the right indicate full marks for the question
 - iii) Draw neat maps and diagrams wherever possible.
- Q.1 A) In the outline map of the world supplied to you name and mark the following 5**
- i) A country where large population engaged in tertiary activities
 - ii) A canal connecting Mediterranean and Red sea
 - iii) Any industrial region in N America
 - iv) Mediterranean sea, yellow sea
 - v) Tokyo, Lima
- B) Represent the following data with the help of suitable cartographic technique 5**
- Percentage of total oil consumption in the world
N America 30.2	S. Central America 6.3	Middle east 6.2
Europe 21.8	Africa 3.3	Asia Paafic 26.8
- Q.2 Write short notes on any two of the following 8**
- i) Types of wholesaler
 - ii) Raw material oriented industry
 - iii) Advantages of Air transport
 - iv) Trade Blocks
 - v) Tourism potentials in India.
- Q.3 Give reasons for any three of the following 2**
- i) Transport is an economic activity
 - ii) Tourism increases employment opportunities
 - iii) Role of periodic markets in developing countries
 - iv) Panama canal is very important to USA
 - v) The ocean - transport is the cheapest
 - vi) International trade is deeply rooted in the un even distribution of natural resources
- Q.4 Examine the main factors that determine the location of industry 10**
- Q.5 Discuss the relative advantages and disadvantages of different modes of transport. 10**
- Q.6 Discuss the main factors that affect international trade 10**
- Q.7 Discuss the factors which promote tourism? Explain in detail with suitable examples. 10**
- OR**
- Q.7 What are the types of Retailers ? Explain them in detail 10**

वेळ - २ तास

मराठी भाषांतर

एकूण गुण : ५०

सुचना :- १) प्रश्न क्र. १, २ व ३ आवश्यक सोडवा व उर्वरित प्रश्नांपैकी कोणतेही दोन सोडवा.

- २) उजवीकडील ढळक आकडे प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
- ३) आवश्यक त्या ठिकाणी सुबक नकाशा व आकृत्या काढा.

प्र.१ अ) तुम्हास पुरविलेल्या जगाच्या नकाशा आराखड्यात खालील गोष्टी दाखवा व नावे लिहा. ५

- १) तृतीयक व्यवसायात अधिक लोकसंख्या असणारा एकदेश
- २) भूमध्य समुद्र व तांबडा समुद्र यांना जोडणारा कालवा
- ३) उत्तर अमेरिकेतील कोणताही एक औद्योगिक प्रदेश
- ४) भूमध्य समुद्र, पिवळा (पित) समुद्र
- ५) टोकियो, लिमा

ब) खालील माहिती योग्य सांख्यिकी पद्धतीने दाखवा. ५

जागतीक खनिजतेल उपभोगाची एकूण टक्केवारी

उत्तर अमेरिका	-	३०.२	युरोप	-	२१.८
दक्षिण मध्य अमेरिका	-	६.३	आफ्रिका	-	३.३
मध्य पूर्व राष्ट्रे	-	६.२	आशिया पॅसिफिक	-	२६.८

प्र.२ टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) ८

- १) घाऊक व्यापाराचे प्रकार
- २) कच्च्या मालाधिष्ठीत उद्योगधंदे
- ३) हवाई वाहतूकीचे फायदे
- ४) व्यापारी गट
- ५) भारतातील पर्यटनास वाव

प्र.३ कारणे द्या. (कोणतेही तीन) १२

- १) वाहतूक एक आर्थिक व्यवसाय आहे.
- २) पर्यटन रोजगाराच्या संधी वाढवितो.
- ३) विकसनशिल राष्ट्रातील कालीक बाजारपेठांची भूमिका महत्वाची असते.
- ४) यु.एस.ए. साठी पनामा कलावा जास्त महत्वाचा आहे.
- ५) सागरी वाहतूक सर्वात स्वस्त असते.
- ६) नैसर्गिक साधनसंपत्तीच्या असमान वितरणामध्ये आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचे मूळ आहे.

प्र.४ उदयोगधंद्याच्या स्थानिकीकरणावर परीणाम करणाऱ्या प्रमुख घटकांचे परीक्षण करा. १०

प्र.५ वाहतूकीच्या विविध साधनांचे फायदे व तोट्यांविषयी चर्चा करा. १०

प्र.६ आंतरराष्ट्रीय व्यापारावर प्रभाव टाकणाऱ्या प्रमुख घटकांची चर्चा करा. १०

प्र.७ पर्यटन वाढीस हातभार लावणाऱ्या घटकांची सहउदाहरण चर्चा करा. १०

किंवा

किरकोळ व्यापाऱ्यांचे प्रकार कोणते ? ते सविस्तर स्पष्ट करा. १०